

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сидоренко Ю.О., НУЦЗУ

НК- Кучеренко С.М., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології діяльності в особливих умовах НУЦЗУ

В сучасний час в психології праці проводяться дослідження, які присвячені вивченню індивідуального і колективного суб'єктів праці в особливих умовах життєдіяльності. У багатьох роботах увагу дослідників направлено на вивчення індивідуальної та групової діяльності.

Кожен конкретний вид трудової діяльності реалізується певним нормативно схваленим способом. Під час освоєння професії людина перетворює цей запропонований спосіб в індивідуальний, відображаючи в ньому свої індивідуальні особливості, в тому числі і психологічні. Внутрішньою стороною оволодіння професією є формування на основі індивідуальних якостей суб'єкта праці психологічної системи діяльності. Розвиток психологічної системи діяльності відбувається як в процесі професійної підготовки, так і при подальшому становленні професіонала. Формування цієї системи означає включення в процес освоєння діяльності професійно значущих для неї функціональних блоків суб'єкта, їх наповнення предметним змістом, орієнтацію на реалізацію конкретних робочих функцій, а також встановлення і закріплення взаємозв'язків між окремими блоками.

Психологічне розуміння трудової діяльності засноване на взаємозв'язку категорій «діяльність» і «психічне відображення», що дозволяє розглядати в діяльності той аспект, який пов'язаний з вивченням різних форм, видів і рівнів суб'єктивного відображення об'єктивної дійсності людини. При цьому, психічне відображення, що розуміється як суб'єктивний образ об'єктивної дійсності, відкриває можливість психологічного аналізу, перш за все, суб'єктивного плану діяльності. Іншими словами, трудова діяльність людини передбачає його залучення в суб'єктивно-об'єктивні і суб'єктивно-суб'єктивні зв'язки. При такому визначенні трудової діяльності завданням її психологічного вивчення є розкриття того, як в процесі цієї діяльності здійснюється суб'єктивне відображення дійсності і який механізм психічної регуляції діяльності.

На наш погляд, психологічний зміст трудової діяльності розкривається через аналіз суб'єктивно-об'єктивних і суб'єктивно-суб'єктивних взаємозв'язків і представлено відбитим у свідомості суб'єкта праці чином дійсності, ставленням до дійсності, станами і індивідуально-психологічними особливостями, які поряд з предметним змістом і умовами діяльності, спрямовують і регулюють трудову діяльність суб'єкта. Вивчення психологічного змісту трудової діяльності передбачає аналіз об'єктивних і суб'єктивних параметрів діяльності в їх взаємозв'язку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кучеренко С.М., Кучеренко Н.С., Назаров О.А. Професіографічний аналіз службово-бойової діяльності офіцера технічного профілю. Проблеми екстремальної та кризової психології. Збірник наукових праць. Вип.20. Харків. 2016. С. 58-67